

УДК 346.5 (477)

О. А. КОЛЕСНИКОВ

здобувач кафедри господарського права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків
e-mail: kharkivdkrpp@ukr.net

**ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА
ПОЛІТИКА ТА ДЕРЕГУЛЯЦІЯ:
ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ**

Проаналізовано співвідношення термінів «державна регуляторна політика» та «дерегуляція». Надано правовий аналіз змісту цих термінів. Запропоновано правове закріплення терміна «дерегуляція». Запропоновано деякі законодавчі зміни з метою приведення законодавства про державну регуляторну політику до вимог сучасності.

Ключові слова: регуляторна політика, економічна політика, дерегуляція, адміністративна реформа, організаційно-господарські повноваження, Державна регуляторна служба України.

Постановка проблеми. В умовах ринкової трансформації економіки України, підвищення ефективності економічної політики держави регуляторна політика у сфері господарської діяльності набирає вирішального значення не тільки для розвитку підприємництва, а і для покращення ефективності економіки держави в цілому.

У політичній та правовій сфері все частіше поряд із терміном «державна регуляторна політика» зустрічається термін «дерегуляція». Останнім часом Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України все частіше застосовують цей термін відокремлено або навіть як самостійний напрям економічної політики. При цьому законодавчо термін «дерегуляція» не знайшов свого закріплення у нормативно-правовому просторі України.

Україна визначила Європейський вектор розвитку як суспільства, так і економіки, в тому числі і щодо приведення законодавства до стандартів За-

хідної Європи. Враховуючи досвід країн Організації економічного співробітництва і розвитку (далі — ОЕСР) на шляху проведення реформ у сфері регулювання господарської діяльності, доцільним є законодавчо закріпити поняття, що використовуються у сфері здійснення державного регулювання господарських відносин, ураховуючи досвід країн Західної Європи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У юридичній літературі питання співвідношення регуляторної політики у сфері господарської діяльності та дерегуляції не були предметом комплексних досліджень. Разом із тим деякі аспекти цієї проблеми були освітлені у працях О. Х. Юлдашева та Д. В. Задахайла. Зазначене зумовлює актуальність обраної теми.

Виклад основного матеріалу. У цілому державна економічна політика за визначенням Д. В. Задахайла є формою реалізації державної суверенної економічної влади та відповідних функцій, що організаційно інституціоналізована як особливий тип та процес діяльності, який за своїм механізмом складається з формування та здійснення офіційно затвердженого алгоритму застосування правових засобів державного впливу на зміст, структуру та динаміку внутрішньо- та зовнішньоекономічних відносин, на макроекономічні властивості ринкової рівноваги шляхом відповідної корекції змісту правового господарського порядку, з метою досягнення програмно визначених кількісних та якісних властивостей функціонування національної економічної системи, забезпечення економічного народовладдя та суверенітету України.

У цьому контексті державна регуляторна політика є невід'ємною інституційною складовою такої економічної політики, але її специфічною особливістю є безпосередній зв'язок із законодавчою політикою держави у сфері господарювання.

Незважаючи на те, що державна регуляторна політика не знайшла свого закріплення у ст. 10 Господарського кодексу України серед основних напрямів економічної політики держави, це більшою мірою є недоопрацюванням з боку законодавчого органу держави, аніж применшенням її ролі для розвитку економічного потенціалу України.

Саме цей інструмент повинен стати засобом забезпечення якісного управління з боку держави у сфері господарської діяльності.

Разом із тим останнім часом все частіше з боку представників влади можна почути термін «дерегуляція» як універсальний механізм вирішення усіх економічних проблем України; приймається низка законів із дерегуляції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1699-VII «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки», Закон України від 12 лютого 2015 р. № 191-VIII «Про внесення змін до законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)», Закон України від 2 жовтня 2012 р. № 5394-VI «Про внесення змін до законо-

давчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт» та інші закони, що спрямовані на дерегуляцію в окремих галузях господарювання. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 357-р затверджується План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності.

За змістом виступів очільників держави можна зробити висновок щодо тотожності або навіть домінування поняття дерегуляції над державною регуляторною політикою.

Згідно з Положенням про Державну регуляторну службу України (далі — ДРС), ДРС є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України і який реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

Таким чином, навіть нормативно закріплене визначення Державної регуляторної служби України розмежовує функції реалізації державної регуляторної політики та дерегуляції господарської діяльності, що знайшло своє відображення як в організаційній, так і функціональній структурі цього центрального органу виконавчої влади. Так, поряд із Департаментом державної регуляторної політики створене відокремлене від цього департаменту Управління оперативного дерегулювання.

На наш погляд, такий стан не відповідає ані економічній суті, ані юридичній формі закріплення цих понять та процесів, пов'язаних із їх реалізацією.

Спробуємо розібратися, що таке «дерегуляція» і як вона співвідноситься із терміном «державна регуляторна політика» у сфері господарської діяльності.

Термін «дерегуляція» не знайшов свого нормативно-правового закріплення у законодавстві України.

Разом із тим Указом Президента України від 3 лютого 1998 р. № 79/98 «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності», надано тлумачення терміна «дерегулювання».

Для цілей цього Указу під дерегулюванням слід розуміти сукупність спрямованих на зменшення втручання державних органів у підприємницьку діяльність, усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод у розвитку підприємництва заходів, які включають:

спрощення порядку створення, реєстрації та ліквідації суб'єктів підприємницької діяльності;

скорочення переліку видів підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню та патентуванню, вимагають одержання сертифікатів та будь-яких інших дозволів на здійснення підприємницької діяльності;

лімітування перевірок та контролю за діяльністю суб'єктів підприємництва;

спрощення процедури митного оформлення вантажів при здійсненні експортно-імпортних операцій;

забезпечення послідовності та стабільності нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності.

Разом із тим вчені-економісти та юристи, експерти міжнародних організацій (таких, як ОЕСР) під дерегуляцією розуміють процес скасування або скорочення державного регулювання у певних галузях суспільних відносин. Як правило, дерегуляція означає зменшення контролю держави над веденням бізнесу, наприклад, для стимулювання вільної конкуренції на ринку.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності» державна регуляторна політика визначена як напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно необґрунтованих та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Закон України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності» не містить поділу процесу здійснення регуляторної політики на етапи, разом з тим практика запровадження регуляторної політики розвинутими країнами свідчить про проходження усіх цих країн загальних етапів забезпечення якісного державного регулювання господарської діяльності, що і є метою здійснення регуляторної політики.

Починаючи із 70-х рр. минулого століття, після визнання того, що суттєвим гальмом для розвитку економіки, ринкових механізмів розвитку конкурентоспроможності продукції на світових ринках стала зарегульованість та/або неякісне регулювання з боку держави правовідносин у сфері господарювання, країни Західної Європи та Північної Америки на державному рівні почали проводити «чистку» регуляторного масиву.

Саме тому першим етапом здійснення регуляторної реформи стала процедура зменшення кількості та спрощення існуючих законодавчих актів, що регулюють господарську діяльність, зменшення контролю з боку держави за здійсненням підприємницької діяльності. Саме цей процес отримав назву «дерегуляція». Кожна країна мала свої особливості здійснення дерегуляції, які залежали від економічної та політичної ситуації в країні, звичаїв та існу-

ючої нормативно-правової бази, наявності політичної волі у проведенні реформ з боку вищих посадових осіб.

Так, у країнах, в яких органи виконавчої влади мали досить високий незалежний статус і відсутність політичної волі на дерегуляцію, остання майже завжди проводилася за принципом «регуляторної гільйотини», коли до усіх існуючих підзаконних регуляторних актів застосовувався принцип презумпції шкідливості для розвитку бізнесу та економіки, у зв'язку з чим кожний регуляторний орган повинен був відстоювати необхідність кожного регуляторного акта, інакше його було б анульовано.

В інших країнах процес дерегуляції проходив шляхом виділення напрямів регулювання за ступенем ризику для економіки держави, безпеки громадян та екологічного стану. Належність до низького рівня ризику автоматично скасовувала необхідність державного регулювання в тій чи іншій сфері суспільних відносин; середній ризик припускав обмежене регулювання з боку держави; діяльність або відносини, що пов'язані з високим рівнем ризику, супроводжуються обов'язковим державним регулюванням.

Наступним етапом регуляторної політики було відпрацювання загальних принципів та порядку прийняття регуляторних актів залежно від їх важливості для бюджету та залежно від інших критеріїв. Були розроблені та законодавчо закріплені загальні принципи та методологія оцінки впливу регуляторних актів на інтереси трьох груп заінтересованих сторін, а саме: на інтереси громадян, бізнесу та держави. Була відпрацьована система відстеження результативності дії введених в дію регуляторних актів, законодавчо закріплені принципи та методологія її проведення.

Далі провадилося відпрацювання та вдосконалення методик і критеріїв у розробці та контролі ефективності прийнятих регуляторних актів з метою досягнення якісного управління економікою.

Ураховуючи трансформації, що пов'язані з розвитком нових технологій, особливо в телекомунікаційній сфері, глобалізацією економіки та інших чинників, що впливають на господарсько-правові відносини, і сьогодні безперервно йде робота із вдосконалення механізмів аналізу впливу регуляторних інтервенцій та відстеження впливу чинних законодавчих актів на бізнес-середовище. Таким чином, закладений механізм вдосконалення регулювання надає можливість констатувати, що етап поліпшення якості управління може тривати досить довгий час.

Ураховуючи викладене, можна зробити висновок, що дерегуляція є тільки першим етапом реалізації державної регуляторної політики. При цьому в жодному разі неможливо ототожнювати ці поняття.

Із точки зору юридичної техніки дерегуляцію можна також розглядати як один із механізмів реалізації регуляторної політики, який застосовується

тільки у випадках прийняття політичного рішення щодо відсутності необхідності державного регулювання у тій чи іншій сфері або його кардинального зменшення. Наприклад, відмова від ліцензування юридичної практики або діяльності туристичних агентств, коли регулювання забезпечувало виключно наявність таких формальних вимог щодо освіти працівників, але не забезпечувало ані якості надання послуг, ані контролю за результатами діяльності. При цьому вхід у цей бізнес було значно ускладнений при низькому ризику для споживачів.

Аналізуючи співвідношення функцій державної регуляторної політики та дерегуляції, слід звернути увагу на обсяг завдань, які стоять перед ними.

Основними завдання державної регуляторної політики є:

- встановлення балансу інтересів держави (бюджету), громадянина та підприємця;
- врахування громадської думки;
- недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів;
- зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання;
- усунення існуючих перешкод для розвитку господарської діяльності;
- адаптування регуляторних актів до сучасних умов господарювання;
- забезпечення умов, які б гарантували прийняття необхідних, ефективних та збалансованих регуляторних актів.

Завданнями же дерегуляції є:

- зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання;
- усунення існуючих перешкод для розвитку господарської діяльності.

Таким чином, порівняльний аналіз завдань, які вирішує державна регуляторна політика та дерегуляція, надає змогу констатувати, що по суті дерегуляція вирішує тільки незначне коло завдань, які повністю охоплюються функціями державної регуляторної політики.

Разом з тим необхідно підкреслити, що дерегуляція за своєю природою — це масована разова акція, яка повинна бути чітко визначена у часі. Для успішної реалізації завдань, що стоять перед нею, необхідна наявність чітких критеріїв, принципів та методів здійснення дерегуляції, що має бути закріплено у відповідному плані дій уряду. Цей план повинен мати системний характер і охоплювати як різні рівні державного управління (вертикальні зв'язки), так і галузеві й міжгалузеві (горизонтальні) зв'язки.

На жаль, розроблений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 357-р План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності не має системного характеру, а є спробою точного врегулювання найбільш гострих питань.

Мабуть, саме тому Україна, ставши у 1998 р. із прийняттям Президентом України Указу від 3 лютого 1998 р. № 79/98 «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності» на шлях дерегуляції, вже 17 років не може отримати необхідні результати.

Для успішної реалізації програми з дерегуляції необхідна наявність певних чинників, а саме:

- політичної волі вищого керівництва країни;
- чіткого системного плану з реалізації заходів з дерегуляції;
- наявність незалежного органу державної влади з достатнім рівнем повноважень у сфері регуляторної діяльності, в тому числі стосовно регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування та органів влади вищого рівня;
- системи підготовки кадрів з питань регуляторної політики для органів державної влади та місцевого самоврядування.

Для успішного виконання своїх завдань дерегуляція повинна стосуватися всієї системи державного регулювання та мати свою внутрішню систему.

Так, пропонується запровадити таку систему розподілу об'єктів дерегуляції:

1. Дерегуляція малого та мікробізнесу. Сама по собі є комплексною та має міжгалузевий характер, оскільки пов'язана з необхідністю зниження трансакційних витрат і порушує як загальні питання (адміністрування податків, перевірки контролюючими органами, отримання документів дозвільного характеру та ін.), так і специфічні питання, пов'язані із здійсненням того чи іншого виду підприємницької діяльності (у будівництві — ліцензування, у рекламній діяльності — дозвіл на розміщення зовнішньої реклами та ін.).

2. Розподіл за галузевою ознакою господарської діяльності.

3. Розподіл за етапами здійснення господарської діяльності. Дерегуляція повинна пронизувати усі етапи здійснення господарської діяльності, починаючи від започаткування суб'єкта господарювання, його облік, відкриття банківських рахунків, отримання документів дозвільного характеру та ліцензій, поточну господарську діяльність, надання офіційної звітності, припинення діяльності та ліквідаційну процедуру.

Для успішної реалізації процесу дерегуляції, а також подальшого впровадження механізмів якісного регулювання необхідна наявність самостійного, відокремленого від регуляторних органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади. Такий орган повинен мати такий статус та ступінь самостійності у прийнятті рішень, які дозволять йому:

- розробляти та впроваджувати нормативно-правові акти, пов'язані із реалізацією завдань регуляторної політики, мати право безпосередньої законодавчої ініціативи з питань здійснення регуляторної діяльності;

- здійснювати дієвий неупереджений контроль будь-якого регуляторного органу, незалежно від його статусу;
- перевіряти регуляторні органи щодо здійснення регуляторної діяльності;
- надавати обов'язкові для виконання приписи регуляторним органам;
- призупиняти дію регуляторних актів, прийнятих із порушенням принципів державної регуляторної політики;
- приймати рішення про накладення адміністративно-правових та фінансових санкцій на посадових осіб регуляторних органів за результатами проведених перевірок;
- погоджувати призначення посадових осіб регуляторних органів, відповідальних за дотриманням цим органом законодавства про державну регуляторну політику.

Для успішної діяльності такого органу, враховуючи вимоги ч. 2 ст. 19 Конституції України, необхідно законодавчо закріпити регламенти взаємодії цього органу з регуляторними органами усіх рівнів державної влади. Особливу увагу необхідно звернути на порядок його взаємодії з органами місцевого самоврядування, Національним банком, Кабінетом Міністрів, Президентом та Верховною Радою України, як органів, які в силу свого статусу не дотримуються вимог державної регуляторної політики, незважаючи на те, що юридично їх діяльність регулюється Законом України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності».

Висновки. Враховуючи викладене вище, можна зробити висновок, що «дерегуляція» є складовою частиною «державної регуляторної політики» як за своїм змістом, так і за обсягом завдань, які вона вирішує. Саме з позиції цього висновку необхідно забезпечити нормативно-правове закріплення процесів здійснення державної регуляторної політики і, зокрема, дерегуляції.

На законодавчому рівні закріпити поняття дерегуляції як системи заходів, спрямованих на зменшення втручання державних органів у господарську діяльність, усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод у розвитку господарювання заходів.

Дерегуляцію слід розглядати як складний системний процес перетворень у державному регулюванні господарської діяльності, у зв'язку з чим необхідна наявність політичної волі та запровадження чіткого нормативно-правового регулювання процесу дерегуляції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Юлдашев О. Х. Проблеми вдосконалення регуляторної політики в Україні : монографія / О. Х. Юлдашев. – К. : Парламент. вид-во, 2005. – 360 с.

2. Задохайло Д. В. Правові засади формування та реалізації економічної політики держави : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / Д. В. Задохайло. – Х., 2013. – 38 с.
3. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності в Україні : довідник / Ю. А. Авксентьев, Г. М. Білоус, К. О. Ващенко та ін. – К. : Логос, 2004. – 183 с.
4. Коуз Р. Фирма, рынок и право / Р. Коуз. – М. : Нов. изд-во, 2007. – 224 с.
5. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – №9. – Ст. 79.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
7. Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва : Указ Президента України від 12.05.2005 р. № 779 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 49. – Ст. 3049.
8. Про деякі заходи щодо забезпечення здійснення державної регуляторної політики : Указ Президента України від 01.06.2005 р. № 901 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 22. – Ст. 1193.
9. Про концепцію вдосконалення державного регулювання господарської діяльності : Указ Президента України від 03.09.2007 р. № 816 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 30. – Ст. 602.
10. Про невідкладні заходи щодо вдосконалення державного регулювання господарської діяльності : Указ Президента України від 09.08.2008 р. № 698 // Офіц. вісн. Президента України. – 2008. – № 31. – Ст. 955.
11. Про офіційне оприлюднення регуляторних актів, прийнятих місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади та їх посадовими особами, і внесення змін до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : постанова Каб. Міністрів України від 11.02.2004 р. № 150 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 6. – Ст. 323.
12. Про затвердження Положення про апеляційну регуляторну комісію : постанова Каб. Міністрів України від 03.03.2004 р. № 226 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 9. – Ст. 532.
13. Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта : постанова Каб. Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 10. – Ст. 612.

REFERENCES

1. Yuldashev O. H. (2005) Problemi vdoskonalennya regulyatornoyi politiki v Ukrayini: monografiya. K.
2. Zadihaylo D. V. (2013) Pravovi zasadi formuvannya ta realizatsiyi ekonomichnoyi politiki derzhavi: avtoreferat dis. d-ra yurid. nauk. H.
3. Avksentev Yu. A., Bilous G. M., Vaschenko K. O., ta in. (2004) Derzhavna regulyatorna politika u sferi gospodarskoyi diyalnosti v Ukrayini: Dovidnik. K.

4. Ronald Kouz. (2007) Firma, rinok i pravo. M.
5. Pro zasadi derzhavnoyi regulyatornoyi politiki u sferi gospodarskoyi diyalnosti. Vidom. Verhov. Radi Ukraini. 2004. 9. st.79.
6. Gospodarskiy kodeks Ukraini vid 16.01.2003 r. Ofits. Visn. Ukraini. 2003. 11.st.462.
7. Pro liberalizatsiyu pidpriemitskoyi diyalnosti ta derzhavnu pidtrimku pidpriemitsva: Ukaz Prezidenta Ukraini vid 12.05.2005r. №779. Ofits. visn. Ukraini. 2005. 49. st.3049/
8. Pro deyaki zahodi schodo zabezpechennya zdiysnennya derzhavnoyi regulyatornoyi politiki: Ukaz Prezidenta Ukraini vid 01.06.2005r. №901. Ofits. visn. Ukraini. 2005. 22. st.1193.
9. Pro kontseptsiyu vdoskonalennya derzhavnogo regulyuvannya gospodarskoyi diyalnosti: Ukaz Prezidenta Ukraini vid 03.09.2007r. №816. Ofits. visn. Ukraini. 2007. 30. st.602.
10. Pro nevidkladni zahodi schodo vdoskonalennya derzhavnogo regulyuvannya gospodarskoyi diyalnosti: Ukaz Prezidenta Ukraini vid 09.08.2008r. №698. Ofits. vysn. Prezidenta Ukraini. 2008. 31. st.955.
11. Pro ofitsiyne oprilyudnennya regulyatornih aktiv, priynyatih mistsevimi organami vikonavchoyi vladi, teritorialnimi organami tsentralnih organiv vikonavchoyi vladi ta yih posadovimi osobami, i vnesennya zmin do Poryadku oprilyudnennya u merezhi Internet Informatsiyi pro diyalnist organiv vikonavchoyi vladi: postanova Kabinetu Ministriv Ukraini vid 11.02.2004r. №150. Ofits. visn. Ukraini. 2004. 6. st.323.
12. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro apelyatsiyu regulyatornu komisiyu: postanova Kabinetu Ministriv Ukraini vid 03.03.2004r. №226. Ofits. Visn. Ukraini. 2004. 9. st.532.
13. Pro zatverdzhennya metodik provedennya analizu vplivu ta vidstezhennya rezultativnosti regulyatornogo akta: postanova Kabinetu Ministriv Ukraini vid 11.03.2004r. №308. Ofits. visn. Ukraini. 2004. 10. st.612.

Стаття надійшла до редакції 03.11.2015.

А. А. КОЛЕСНИКОВ

соискатель кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ГОСУДАРСТВЕННАЯ РЕГУЛЯТОРНАЯ ПОЛИТИКА И ДЕРЕГУЛЯЦИЯ: ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Проанализировано соотношение терминов «государственная регуляторная политика» и «дерегуляция». Представлен правовой анализ содержания данных терминов. Предложено правовое закрепление термина «дерегуляция». Предложены некоторые законодательные изменения с целью приведения законодательства про государственную регуляторную политику к требованиям законодательства.

Ключевые слова: регуляторная политика, экономическая политика, дерегуляция, административная реформа, организационно-хозяйственные полномочия, Государственная регуляторная служба Украины.

O. A. KOLESNIKOV

PhD. Student of the Economic Law Department, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

STATE REGULATORY POLICY AND DEREGULATION. ECONOMIC LEGAL ASPECT

Problem setting. In political and legal spheres the term «deregulation» with increasing frequency is met along with the term «state regulatory policy». In these days the Verkhovna Rada of Ukraine and the Cabinet of Ministers of Ukraine both have frequently started to use this term separately or even as an independent economic policy direction. Meanwhile, the term «deregulation» has not found any legislative recognition within statutory framework of Ukraine.

Recent research and publications analysis. In legal literature a matter of correlation of regulatory policy in the sphere of economic activity and deregulation has not been a subject for any complex research. At the same time some aspects of this matter were highlighted in the works of O. Yuldashev, D. Zadykhaylo. The aforesaid preconditions the timeliness of the chosen topic.

Paper objective. Taking into account the legal nature and having analyzed the stages of exercise of the state regulatory policy, mechanisms of its realization and scope of the functional tasks set before the deregulation and the state regulatory policy it may be concluded that deregulation is a part of the state regulatory policy both in its content and in the scope of tasks it deals with. It is necessary to ensure legal confirmation of the processes of the state regulatory policy exercise as well as the deregulation specifically from this perspective.

Paper main body. At the legislative level it is needed to formalize the term of deregulation as the system of measures aimed at decrease of interference of the state authorities in the business activity, elimination of legal, administrative, economical and organizational obstacles for the development of the ways of business processes.

Conclusions of the research. Deregulation should be considered as a complex systematic process of transformation in the state regulation of the economic activity, for which reason there is necessity in political will and implementation of clear legal and regulatory framework of the deregulation process.

Short Abstract to an article

Abstract. Correlation between the terms of «state regulatory policy» and «deregulation» has been analyzed. Legal analysis of the content of these terms has been provided. Legal definition of the term «deregulation» has been proposed. Several legislative changes have been proposed for the purpose of bringing the legislation on state regulatory police in line with the needs of the time.

Key words: regulatory policy, economic policy, deregulation, administrative reform, organizational economic powers, State Regulatory Service of Ukraine.